

Димитрије Митриновић

ЧЕТИРИ ПОЛА

Сам човек јесте образац организма. Појединац је једна целина, а ипак је састављен од мноштва различитих функција унутар свог тела, од којих свака служи целом човеку.

Човечанство и планета Земља јесу један организам. Земља издржава човека, сви различити облици живих бића подржавају се међусобно, а Земља их све издржава. На планети постоји бесконачна разноликост живота, а постојање сваке врсте живота зависи од неке друге врсте. Не само да је појединац једна целина а човечанство такође целовитост, већ ова целина такође обухвата прошлост, садашњост и будућност Земље и човека.

Овај образац јединства одражава се унутар Човечанства у његовим односима са ближњима. Породица постаје средиште где се ови односи прво искусе. Породица одражава шири образац целине Човечанства, породице Човека.

Човек је сад довршио своју биолошку еволуцију. Његов физички развој је остварен, а циљ овог развоја, достизање свести, довршен је. Сваки појединац је потпуно свесно биће, јединствено у створеном свету. Он сад пред собом има досезање самосвести и вршење слободне воље. По први пут у историји Човеку је на располагању слобода да сопственом вољом делује на догађаје. Криза Еона је чињеница да ће будућност бити сопствена будућност Човечанства, створена његовом сопственом визијом тога како треба живети живот.

Он може сад, стицањем самосвести и слободне воље те сопственим трудом, да промени друштвене односе који су му служили током његове еволуције и с којима се још поистовећује. Али оданости својој раси, класи или полу и даље доминирају његовим ставовима. Он још не увиђа да се, зарад јединства целине Човечанства, ове оданости морају превазићи.

Односи унутар породице јесу основни. Разлике узраста и пола посматрају се као подразумеване, и потребе сваког појединца задовољавају се унутар породичне јединице. Традиционално је отац породице добављач, а мајка она која раздељује, старајући се да свако добије праведан део према својим потребама.

Деца су потрошачи – узимају оно што им се даје без плаћања. Ни од једног детета се не тражи да плати за то што прима. Бесплатно се даје и бесплатно се прима.

Које год да су разлике у раси, класи, узрасту и полу, остају основне потребе за храном, одећом и смештајем. Ресурси Земље, Човекова вештина и дарежљивост која се указује у природној породичној јединици могу обезбедити да сви деле једнако оно чега има.

Кроз целу историју Човеков развој заснивао се на разликовањима расе, класе, пола и узраста. Кроз ове разлике стичемо фундаментална искуства нашег живота. Истина је да разлике у раси постепено постају мање истакнуте. Расе се мешају, а разлике између класа бледе. Али од разлика узраста и пола не можемо побећи. Рођени смо као мушко или женско и нормално се развијамо од детињства до старости.

Постоје други истакнути утицаји у нашем животном искуству као што су наша религија и култура у којој живимо. Ако смо рођени или живимо на Истоку или Западу, на Северу или Југу планете, религија и култура те области имају утицаја на наше животе.

Није признато да уз мушки и женски пол постоје два друга засебна животна искуства. Дете је трећи пол, како је изјавио Георг Гродек. Дете није ни мушко ни женско у својим осећањима. Док не достигне пубертет, његово искуство је искуство људског бића. Постоји тенденција да се према детету опходи као према малом мушкарцу или малој жени. Игнорисало се како оно види живот и шта би стварно хтелo од њега.

Четврти „пол” је Геније, онај који путем емпатије и разумевања познаје у себи животна искуства оба пола, а такође и јединствено искуство детињства. Он зарад обogaђења свих доноси у садашњост вечиту прошлост и вечиту будућност. Ово није таленат. Талентована особа је она која је постигла изврсност у одређеној сфери. Геније види животну целину и човечанство као јединство и користи свој дар за добробит свих.

Не можемо зависити од Природе у томе да ће наставити да нас опскрбљује овом супериорном врстом.

У будућности Геније мора бити свесно негован. Он мора постати норма људског живота. Али то исто тако морају и прави мушкарац, права жена и право дете. Ако се ове особености не препознају, ако има тенденције да се олако прелази преко свачије јединствености пре него што се његово искуство асимилује, живот сиромаша, а смисао му се губи.

СВЕТ ДЕТЕТА

Дете још није озбиљно схваћено у Човековом социолошком проучавању самог себе. Психолог је препознао дечји елемент у људској души, али негативно. Егзибиционизам детета, ирационални захтеви које поставља заједници, његова усредсређеност на себе, његова суровост – све ово је препознато као инфантилно понашање код особа које нису биле способне да се прилагоде свом окружењу. На основу проучавања дечјег понашања психолози су нам показали доста тога шта *не треба* да радимо ако тежимо да постанемо нормална људска бића. Али мудри људи других доба препоручивали су нам дете као пример нормалног друштвеног понашања.

Шта је то што морамо да научимо од детета? И из нашег сопственог искуства детињства? Зашто волимо децу? Је ли то зато што су љупка и нежна? Је ли то зато што у њима поново доживљавамо стање поверења које смо изгубили? Шта је мудрост детета? Шта је узрок тог поверења?

Дете је особа која још није модификована у својој свести ограничењима и груписањима која јој организовани друштвени живот неминовно мора наметнути.

Дете не мисли. Оно не дела. Оно се само игра. Шта је игра за нас? Је ли то попуштање у сврховитој делатности, одмор од посла, бег од животних тешкоћа и од неопходности мишљења и чињења? Или је то суштинска и континуирана активност нормалног човека?

Дете експериментише без стида. Не спречавају га озбиљне сугестије из прошлости о томе шта треба да му се свиђа. Нема ничега на шта се може ослонити сем сопственог искуства, није још стигло дотле да сумња у адекватност сопственог искуства да испуни захтеве његове душе. Оно што осећа као вредно, њему *јесће* вредно, без обзира да ли му је то од користи или не. Идеја „губљења времена” ништа му не значи. Када би могло да одговори на приговор свом понашању због овога, могло би да одговори „време је искуство”. Шта друго и може бити, јер бића која нису свесна свог искуства нису свесна времена. Стога је једини начин да се губи искуство тај да се оно игнорише, а то је оно што одрасли углавном раде, са свим својим пословима.

Склони смо да завидимо детету на његовој слободи од унутрашњих ограничења одговорности. Чак и када желимо да будемо одговорни, жалимо за спонтаношћу за коју мислимо да смо морали да је жртвујемо зарад одговорности. Али дете је спонтано јер је његова природа да такво буде и да се слободно изражава.

Дете не зна довољно о прошлости. Али ово обожавање историје мора да се превазиђе. Оно што се још није десило постаће важније за будуће смернице од оног што се десило. Дете је ослобођено присиле да понавља оно што се десило. Стога у образовању деце треба да је наглашенија будућа Утопија него визије краља Артура, Вилијема Освајача или Јулија Цезара.

Дете је Људска Душа. Дете је спонтано само онда кад се не боји других људи. Кад се слажемо са сопственом душом и с другим људима, као што је случај са срећним дететом, тад нам није тешко да будемо и спонтани и одговорни.

Такође треба да пазимо да не потценимо дететово постигнуће у томе да буде срећно. Али када размотримо колико много дете упија, разврстава, разјашњава и схвата у мноштву искустава које среће по први пут, морамо доста те среће приписати успеху његових напора да се прилагоди окружењу.

Када научимо од детета да озбиљно и непристрасно узимамо наше окружење и његов утицај на нас, моћи ћемо да разврставамо, разјашњавамо и схватамо значење оног што налазимо у садашњем искуству. Дете живи само у садашњости. Одрасла особа живи сасвим мало у садашњости. Она је обично забринута због будућности или разочарана због прошлости. Какве год да су јој емоције, вероватније је да ће оне више бити везане за будућност и прошлост него за садашњост.

Ако живимо у садашњости попут детета, бићемо способнији да доносимо мудре судове о прошлости и да се мудро понашамо у будућности.

Суштински појам дечје душе јесте непрекинута слобода. Али цивилизација је преокренула слободу у либертинство. Суштина детета је „желим ред који не спречава слободу”, не „не желим никакав ред”. Дете је постало искварено, оно је имало превише реда и сад је „противу владе” или је „важно”. Дете треба да се „уклопи”, не да буде важно.

Чињеница да деца, средовечни и стари имају сасвим различита животна искуства и да имају суштински различите улоге у људском друштву није довољно уочена. Најгори показатељ наше садашње цивилизације јесте то што млади покушавају да буду стари, а стари покушавају да буду млади. Допринос деце и старих свима другима јесте, или би требало да буде, духован. Активни, заузети – можда презаузети – људи средњег доба требало би да уче од детета и од старих.

Дечје искуство је један од доприноса богатству живота које не треба потцењивати и игнорисати, већ га треба одржавати у животу да би се додало нашој познијој зрелости.

Детету требају оба родитеља док одраста. Треба му искуство њихове заједничке љубави, а не само мајчина или очева љубав.

Породица је образац људске сарадње. Она је спојена љубављу и наклоношћу те постаје центар кроз који може да се развија здраво друштво. Човек, жена и дете сачињавају породицу и постају отац, мајка и дете. У породици отац постаје хранитељ, а жена творац огњишта и дома. Обоје брину за срећу и развој детета.

Ако појединац заиста тежи да буде слободан у будућности, онда треба узети у обзир оно што дете жели. Дете је слободно од класне свести, расне свести, самосвести и свести о полу. У прилагођавању овим разликама оно стиче привржености и вредности људске културе.

Психолози, доктори и социолози морају да погледају у дететово срце ако желимо да стекнемо кључ будућности и ако појединац будућности настоји да буде слободан. Не узимамо озбиљно оно што деца воле и какав би свет хтела, јер мислимо о њима тек као о незрелим одраслима који су сувише неразвијени да би се њихово мишљење узимало у обзир.

Дубинска психологија, психологија несвесног, била је суштински допринос људском знању, и из школа Фројда, Јунга и Адлера долази знање које се уздигло до откровења и које даје цивилизацији могућност за здравље и реформу.

Значај психоанализе није само у томе што је открила несвесно и измерила му дубине. Она је пронашла нешто конкретније и проверљивије од тога. У све три школе установљено је да мистерија стварности звана Отац, Мајка и Дете никад раније није била схваћена у свом особеном значају.

Фројдовска школа показује да деца имају велике тешкоће у првим годинама живота од раног сексуалног почетка. Ференци каже да је индивидуални карактер одређен у тренутку рођења. Јунг иде још уназад и каже да је дететов карактер одређен у тренутку зачећа. Адлер каже да ништа од овог није важно. Оно што одређује дететову судбину у животу јесте начин на који се према њему опходе на самом почетку и како га прима људско друштво. Оно што формира његов карактер није то што дете доноси у друштво већ какво образовање добија у раним стадијумима живота. Цео живот појединца одређен је до његове четврте године, до тренутка кад први пут каже „ја” и од тог времена никад се неће променити. Он је детерминисан својим телом, било да се осећа слабо или здраво. Његов темперамент не зависи од стварног органског квалитета слабости, већ више од начина на који се према томе опходе и начина на који дете о томе мисли. Од друштва и васпитања у породици зависи карактер детета. Циљеви који су постављени пред дете, а који превазилазе његове снаге, чине да му недостаје храбрости да се суочи са животом.

Дете је само Човечанство и наследиће Наслеђе. Човечанство ће знати да су сви Богови дуални као Марс и Венера. Зато прави виши Мир, Мир Зенита, јесте комбинован мир Рата и Мира.

(С енілеској ђревео Немања Рагуловић)